

Visies en regelgeving internationaal

Verenigde Naties	2
ILO	5
OSCE	6
Europees Verdrag van de Rechten van de Mens	7
Raad van Europa	7
Europese Commissie	9
Europees Parlement	9
Ministerraad EU	10
Europese Vrouwenlobby	11

Verenigde Naties

Het enige direct relevante internationale instrument inzake mensenhandel is **het Verdrag van 1949 voor de onderdrukking van mensenhandel en de uitbuiting van de prostitutie van anderen**¹. Art. 1 stelt: "De Partijen bij deze Overeenkomst komen overeen ieder persoon te straffen, die, ten einde eens anders driften te voldoen:

1. Een andere persoon, zelfs met zijn toestemming, aanwerft, meeneemt of wegbrengt met het oog op het plegen van prostitutie;
2. De prostitutie exploiteert van een ander persoon, zelfs met zijn toestemming.

Dit verdrag heeft zwakke dwangmechanismen en is niet ruim geratificeerd. België goot het in een wet (Wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst ter bestrijding van de handel in mensen en van de exploitatie van eens anders prostitutie, en het Slotprotocol, ondertekend op 21 maart 1950, te New York - wet van 2 mei 1965) en ratificeerde het op 22 juni 1965."

Het Peking Actieplatform 1995 verwijst naar dit verdrag en vraagt een herziening en versterking van de implementatie.

De meeste internationale activiteiten op het vlak van mensenhandel situeren zich in de context van de mensenrechten, vooral de mensenrechten van vrouwen. Een expliciet verbod van gedwongen prostitutie vinden we terug in het VN-Vrouwenverdrag (zie verder).

Andere voorzieningen in de internationale mensenrechtenwetgeving zijn ook relevant voor de mensenhandel. Het gaat om het verbod op gedwongen arbeid, dat opgenomen is in de ILO Abolition of Forced Labour Convention (No. 105 van 25 juni 1957); de International Covenant on Civil and Political Rights, de International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights en het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens.

De Commissie Status van de Vrouw speelt een belangrijke rol en houdt de aandacht gevestigd op mensenhandel en de gerelateerde seksuele uitbuiting van vrouwen en meisjes.

¹ UN-Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others, approved by General Assembly resolution 317(IV) of 2 December 1949.

VN-verdrag ter uitbanning van alle vormen van discriminaties tegen vrouwen (1979)

Versie Engels

Artikel 6: "De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, nemen alle passende maatregelen, waaronder wetgevende, ter bestrijding van alle vormen van discriminatie van handel in vrouwen en van het exploiteren van prostitutie van vrouwen".

Opvallend is hier voor het eerst het doorbreken van het onderscheid tussen het publiek- en het privé-domein. De overheid kan ook verantwoordelijk worden gesteld voor gedragingen van privé-personen, namelijk wanneer zij niet al het mogelijke in het werk heeft gesteld om schending van rechten te voorkomen.

VN-Verdrag inzake de transnationaal georganiseerde misdaad: er is een protocol in de maak om de internationale handel in vrouwen en kinderen tegen te gaan.

Resolutie A/RES/55/25

Peking Actieplatform

Versie Engels

Het Peking Actieplatform van 1995 legt de klemtoon op de mensenrechtendimensie van mensenhandel. De mensenrechten worden in dit opzicht voortdurend bedreigd.

Hoofdstuk D Geweld jegens vrouwen

113. Geweld jegens vrouwen is elke daad van geweld op basis van gender, die resulteert of kan resulteren in lichamelijke, seksuele of psychologische schade of lijden van vrouwen, met inbegrip van de dreiging met dergelijke gewelddaden, dwang of willekeurige vrijheidsberoving, ongeacht of dit plaatsvindt in het openbaar of in de privé-sfeer. Tot geweld jegens vrouwen worden dan ook o.a. de volgende daden gerekend:
b. lichamelijk, seksueel en psychologisch geweld binnen de samenleving in het algemeen, waaronder verkrachting, seksueel misbruik, seksuele intimiteiten en intimidatie op het werk, in onderwijsinstellingen en elders, *vrouwenhandel en gedwongen prostitutie*.

122. Daadwerkelijke afschaffing van handel in vrouwen en meisjes ten behoeve van de seksindustrie is een zaak van grote internationale zorg. De uitvoering van het Verdrag ter bestrijding van handel in personen en van de exploitatie van prostitutie door anderen (1949) alsmede andere relevante documenten, dient te worden geëvalueerd en aangescherpt. Het gebruik van vrouwen in internationale prostitutie- en handelsnetwerken is een kernactiviteit van de internationale georganiseerde misdaad geworden...Vrouwen en meisjes die het slachtoffer zijn van deze internationale handel, lopen meer risico op verder geweld, op ongewenste zwangerschap en seksueel overdraagbare ziekten inclusief HIV/AIDS.

Strategische doelstelling D.3 Vrouwenhandel uitbannen en slachtoffers van geweld als gevolg van prostitutie en vrouwenhandel ondersteunen

Te ondernemen actie

130. Door regeringen van landen van herkomst, doorreis en bestemming, regionale en internationale organisaties, al naargelang.

- a. De bekrachtiging en toepassing van internationale verdragen inzake handel in personen en slavernij overwegen;
- b. Passende maatregelen treffen om de kernfactoren aan te pakken, inclusief externe factoren, die de handel in vrouwen en meisjes ten behoeve van prostitutie en andere

vormen van commerciële seks, gedwongen huwelijken en dwangarbeid stimuleren, teneinde de handel in vrouwen uit te bannen, mede door aanscherping van de bestaande wetgeving, om zo de rechten van vrouwen en meisjes beter te beschermen en degenen die zich schuldig maken aan inbreuk op die rechten te straffen door middel van zowel strafrechtelijke, als civielrechtelijke maatregelen;

- c. Samenwerking en gecoördineerde maatregelen intensiveren via alle relevante autoriteiten en instellingen die zich bezighouden met de rechtshandhaving, teneinde nationale, regionale en internationale netwerken in vrouwenhandel te ontmantelen;
- d. Middelen toewijzen om uitgebreide programma's op te zetten, bestemd voor het herstellen en de reïntegratie van slachtoffers van mensenhandel, mede via een vakopleiding, rechtsbijstand en confidentiële gezondheidszorg, en maatregelen nemen om samen te werken met niet-gouvernementele organisaties, om te voorzien in de sociale, medische en psychologische zorg voor slachtoffers van mensenhandel;
- e. Educatie- en vormingsprogramma's en -beleid ontwikkelen en wetgeving overwegen, gericht op de voorkoming van sekstoerisme en mensenhandel, met bijzondere nadruk op de bescherming van jonge vrouwen en kinderen.

Peking +5

Politieke verklaring (Engels)

Acties (Engels)

Further actions and initiatives to implement the Beijing Declaration and the Platform for Action. Twenty-third special session of the General Assembly entitled "Women 2000: gender equality, development and peace for the twentyfirst century", 10 June 2000:

In het deel 'Actions and initiatives to overcome obstacles and to achieve the full and accelerated implementation of the Beijing Platform for Action' lezen we bij punt 51 dat geweld tegen vrouwen en meisjes een zeer belangrijke hindernis is voor de verwezelijking van de doelstellingen van gendergelijkheid, ontwikkeling en vrede. Geweld tegen vrouwen schendt en schaadt of doet het genot van vrouwen van hun mensenrechten en fundamentele vrijheden teniet. Gendergebaseerd geweld zoals slaan en ander huiselijk geweld, seksueel misbruik, seksuele slavernij en uitbuiting en internationale vrouwen- en kinderhandel, gedwongen prostitutie en seksuele pesterijen, en verder geweld tegen vrouwen als gevolg van culturele vooroordelen, racisme en raciale discriminatie, xenofobie, pornografie, ethnische zuivering, gewapende conflicten, vreemde bezetting, religieus en anti-religieus extremisme en terrorisme zijn in strijd met de waardigheid van de mens en moeten bestreden en geëlimineerd worden.

Acties die op nationaal niveau moeten genomen worden door regeringen:

104a: passende maatregelen om de oorzaken, ook externe factoren die vrouwen- en meisjeshandel aanmoedigen voor prostitutie en andere vormen van gecommmercialiseerde seks, gedwongen huwelijken en gedwongen arbeid aan te pakken met het oog op de eliminatie van vrouwenhandel, door de versterking van de bestaande wetgeving via een betere bescherming van de rechten van vrouwen en meisjes en de daders te straffen via strafrechtelijke en burgerrechtelijke maatregelen.

104b: Verdeel, versterk effectieve maatregelen om alle vormen van vrouwen- en meisjeshandel te bestrijden en te elimineren via een begrijpelijke anti-handel strategie die onder meer bestaat uit wetgevende maatregelen, preventiecampagnes, uitwisseling van informatie, hulp en bescherming en reïntegratie van de slachtoffers en vervolging van alle betrokken overtreders, ook intermediairen.

104c: In het wetgeving moet voorzien worden dat slachtoffers van mensenhandel, vooral vrouwen en meisjes, niet mogen vervolgd worden voor hun illegale aankomst of verblijf, rekening houdend met het feit dat zij slachtoffers zijn van uitbuiting.

104d: Het opzetten of versterken van een nationaal coördinatiemechanisme, bijvoorbeeld een nationale rapporteur, met de participatie van het middenveld, ook NGO's, voor het bevorderen van de uitwisseling van informatie, het verzamelen van data, oorzaken, factoren en trends inzake geweld tegen vrouwen, vooral handel.

Acties op nationaal en internationaal niveau:

130a: Vermeerder samenwerking, beleidsmaatregelen, effectieve implementatie van nationale wetgeving en andere beschermende en preventieve maatregelen voor de eliminatie van geweld tegen vrouwen en meisjes, vooral alle vormen van commerciële seksuele uitbuiting, economische uitbuiting, o.a. vrouwen- en meisjeshandel, vrouweninfanticide, misdaden in de naam van de eer en passie begaan, raciale gemotiveerde misdaden, ontvoering en verkoop van kinderen, schadelijke traditionele praktijken, vroege en gedwongen huwelijken.

131a: Versterk de samenwerking tussen de landen waar de mensenhandel begint, de transitlanden en de landen van bestemming om mensenhandel - vooral in vrouwen en meisjes - te vermijden, te onderdrukken en de handelaars te bestraffen.

UN General Assembly

A/RES/57/176, Resolutie: 'Trafficking in women and girls', 30 januari 2003

➤ Verwijst ook naar de vorige resoluties

UN Economic and Social Council. Commission on Human Rights:

Traffic in women and girls, resolution 2002/51, 23 april 2002

Traffic in women and girls, resolution 1999/40, 16 april 1999

Traffic in women and girls, resolution, 1997/19, 11 april 1997

De volledige [lijst resoluties](#)

UN High Commissioner for Human Rights

Fact Sheet No. 14, Contemporary Forms of Slavery:

De term slavernij dekt een hele lading van mensenrechtenschendingen zoals de verkoop van kinderen, kinderpornografie, de uitbuiting van kinderarbeid, seksuele verminking van meisjes, het inzetten van kinderen in gewapende conflicten, aan schulden gebonden slavernij, mensenhandel, handel in organen, uitbuiting van prostitutie, bepaalde gebruiken onder apartheid, koloniale regimes.

ILO

Conventie 182 (Engels) betreffende het verbod en onmiddellijke actie voor de eliminatie van de ergste vormen van kinderarbeid, Genève 17 juni 1999:

Art. 3 geeft een opsomming van de ergste vormen van kinderarbeid:

- alle vormen van slavernij of gebruiken gelijkaardig aan slavernij, zoals de verkoop en handel van kinderen, schuldenbinding en lijfeigenschap en gedwongen arbeid, met

inbegrip van gedwongen recruitering van kinderen om ze in te zetten in gewapende conflicten

- het gebruik, het tot prostituee-maken van een kind, voor de productie van pornografie of voor pornografische voorstellingen
- het gebruik, het opofferen van een kind voor illegale activiteiten, vooral voor de productie en verkeer van drugs zoals bepaald wordt in relevante internationale verdragen
- arbeid die door de aard of omstandigheden waarin deze wordt uitgevoerd de gezondheid, de veiligheid of de moraal van kinderen zou schaden.

In een rapport van 1998² "The economics of sex. Sex as a sector: Economic incentives and hardships fuel growth" doet de Internationale Arbeidsorganisatie een oproep voor de economische erkenning van de seksindustrie. ILO verwijst naar de enorme uitbreiding van deze industrie en de bijdrage aan het BNP van vier zuid-oost Aziatische landen, namelijk Maleisië, Indonesië, Thailand en de Filippijnen. De erkenning betekent de uitbreiding van de rechten en voordelen van de werknemers in de seksindustrie, de verbetering van de werkomstandigheden en de uitbreiding van het fiscaal vangnet om de meeste verboden activiteiten te dekken. ILO beveelt niet aan om prostitutie te legaliseren. ILO spoort regeringen aan om te profiteren van de winsten van de seksindustrie door ze te belasten.

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe)

Parlement

In 1991 verbonden de OSCE-landen zich ertoe om alle vormen van geweld tegen vrouwen te elimineren en alle vormen van vrouwenhandel en de uitbuiting van prostitutie van vrouwen en de verzekering van een legaal verbod van zulke daden.

In juli 1999 nam het parlement van de OSCE een resolutie aan over vrouwen- en kinderhandel³. Deze resolutie beklemtoont vooral de handel voor gedwongen prostitutie en andere vormen van seksuele uitbuiting, hoewel erkennend dat handel ook voor andere doeleinden plaatsvindt. De resolutie uit de bezorgdheid over de link tussen handel en de georganiseerde misdaad. De resolutie roept de regeringen op strengere wetgevingen te creëren en de mechanismen te versterken om mensenhandelaars te straffen, vooral degenen die betrokken zijn bij vrouwen- en kinderhandel voor de internationale seksbusiness. De rechten van de slachtoffers moeten beschermd worden.

Berlin Declaration of the OSCE Parliamentary Assembly, 10 July, 2002, p. 23-25.

Ministerraad

OSCE Tenth Meeting of the Ministerial Council, 6-7 december 2002, Porto Ministerial Meeting:

Declaration on Trafficking in Human Beings, p. 15-21.

² The economics of sex. Sex as a sector: Economic incentives and hardships fuel growth, in *ILO World of Work*, No. 26, September/October 1998.

³ Petersburg Declaration of the OSCE Parliamentary Assembly, 10 July 1999, p. 33-34.

Europees Verdrag van de Rechten van de Mens

Dit verdrag verbiedt uitdrukkelijk slavernij en gedwongen arbeid. Het bepaalt ook het verbod van op sekse-gebaseerde discriminatie.

Raad van Europa

Trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation

Beschikbare documenten:

- Fact sheet: Council of Europe work to combat trafficking in human beings
- Final report of the Group of specialists on the impact of the use of new information technologies on trafficking in human beings
- Proceedings of the Seminar on action against trafficking in human beings in South-Eastern Europe (Athens, 29 June-1 July 2000)
- Recommendation of the Committee of Ministers to member States on action against trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation and explanatory report
- Prevention of the risks of trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation: actions organised in Albania for Kosovar refugees, May-August 1999 - summary of the final report
- Proceedings of the Workshop on "good" and "bad" practices regarding the image of women in the media: the case of trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation (Strasbourg, September 1998)
- Proceedings of the Seminar on trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation: the role of NGOs (Strasbourg, 29-30 June 1998)

In 1997 beveelt het parlement aan⁴ dat het Comité van ministers een verdrag zou uitwerken over vrouwenhandel en gedwongen prostitutie. Dit verdrag moet zich focussen op de mensenrechten en moet repressieve maatregelen bevatten om de handel te bestrijden door de harmonisering van de wetgevingen vooral op strafrechtelijk vlak.

Het rapport stelt volgende definitie voor van vrouwenhandel en gedwongen prostitutie op basis van andere definities⁵: "Trafficking in women means any legal or illegal transporting of women and/or trade in them, with or without their initial consent, for economic gain, with the purpose of subsequent forced prostitution, forced marriage, or other forms of forced sexual exploitation. The use of force may be physical, sexual and/or psychological, and includes intimidation and abuse of authority or a situation of dependence".

⁴ Council of Europe, Parliamentary Assembly, *Traffic in women and forced prostitution in Council of Europe member states*. Report. Doc. 7785, 26 March 1997.

⁵ International Organisation for Migration: "any illicit transporting of migrant women and/or trade in them for economic or other personal gain. This may include the following elements: facilitating the illegal movement of migrant women to other countries, with or without their consent or knowledge; deceiving migrant women about the purpose of the migration, legal or illegal; physically or sexually abusing migrant women for the purpose of trafficking them; selling women into, or trading in women for the purpose of employment, marriage, prostitution or other forms of profitmaking abuse

Europol: "Traffic in human beings means subjection of a person to the real and illegal sway of other persons by using violence or menaces or any abuse of authority or intrigue with a view to the exploitation of prostitution, forms of sexual exploitation and assault of minors or trade in abandoned children".

Europese Commissie: "as the transport of women from third countries into the European Union (including perhaps subsequent movements between Member States) for the purpose of sexual exploitation...Trafficking for the purpose of sexual exploitation covers women who have suffered intimidation and/or violence through the trafficking. Initial consent may not be relevant, as some enter the trafficking chain knowing they will work as prostitutes, but who are the deprived of their basic human rights, in conditions which are akin to slavery".

Het rapport resulteert in een aanbeveling⁶ met volgende items:

De aanbeveling neemt de definitie van vrouwenhandel en gedwongen prostitutie van het rapport over.

Vrouwenhandel en prostitutie is bijgevolg een vorm van onmenselijke en vernederende behandeling en een flagrante schending van de mensenrechten.

De aanbeveling pleit voor:

- een verdrag over vrouwenhandel en gedwongen prostitutie: beperkt tot volwassen vrouwen; gefocust op mensenrechten; repressieve maatregelen om de handel te bestrijden via de harmonisering van wetten, vooral het strafrecht; een zekere graad van bescherming van slachtoffers van mensenhandel, vooral diegenen die bereid zijn te getuigen voor het gerecht (ook fysieke bescherming, een tijdelijke verblijfsvergunning, legale, medische en psychologische bijstand); een controlemechanisme voor de monitoring van de naleving en voor de coördinatie van verdere acties op pan-Europees niveau.
- maatregelen om het publieke bewustzijn te vergroten
- opleiding van het immigratiepersoneel
- beleidsstructuren op nationaal niveau; verbetering van internationale communicatie (politie, Interpol, Europol)
- confiscatie van winsten van overtredingen; sluiting van gebouwen waarin slachtoffers van vrouwenhandel seksueel worden uitgebuit
- verblijfsvergunningen voor slachtoffers die willen getuigen in de rechtbank, getuigenbescherming
- legale, medische en psychologische hulp voor slachtoffers, vooral voor diegenen die willen getuigen
- specifieke regelgeving inzake strafrechtelijke procedures over het gebruik van geweld bij slachtoffers van vrouwenhandel en prostitutie: zwaardere straffen; beschouwen als een misdaad het feit dat iemand bewust gebruik maakt van de diensten van een vrouw die tot prostitutie of een huwelijk gedwongen wordt
- vervolging van nationale onderdanen in het thuisland voor daden inzake handel begaan in het buitenland, of er nu al dan niet een klacht is ingediend door het land waarin de misdaad is begaan
- slachtoffers helpen bij de reïntegratie in de gemeenschap van hun land van oorsprong
- het toegang verlenen aan NGO's en verenigingen voor slachtoffers van prostitutie tot rechtbanken om de effectiviteit van de acties tegen handel en gedwongen prostitutie te vergroten
- gratis telefoonhulplijnen voor slachtoffers
- onthaalcentra en meer tijdelijke accommodaties voor slachtoffers en het toekennen aan slachtoffers van een minimum aan sociale bijstand en toegang tot gezondheidszorg gedurende hun verblijf.

De recentste activiteit van de Raad van Europa is de 'Campagne tegen vrouwenhandel'⁷.

Deze campagne roept de staten op om:

- deze vorm van slavernij te bestrijden via voldoende financiële middelen en de oprichting van nationale comités om handel te voorkomen en de slachtoffers te steunen
- mensenhandel definiëren als een schending van de mensenrechten analoog met slavernij, als een misdaad tegen de nationale wetgeving, preventieve maatregelen en straffen voor de verantwoordelijken van mensenhandel
- de organisatie van een nationale dag tegen vrouwen- en meisjeshandel op 8 maart 2000

⁶ Council of Europe, Parliamentary Assembly, *Recommandation 1325 (1997) on traffic in women and forced prostitution in Council of Europe member states*, text adopted by the Assembly on 23 April 1997 (13th Sitting).

⁷ Council of Europe, Parliamentary Assembly, *Campaign against trafficking in women*, 6 May 1999, motion for a recommendation. Deze motie werd ondertekend door Italië, Sanje, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Rusland, Frankrijk, Bulgarije, Roemenië.

- het promoten van de verbetering van de sociale, economische en legale positie van slachtoffers in hun landen van oorsprong via bilaterale akkoorden en steun van gouvernementele diensten en NGO's die betrokken zijn in de empowermentactiviteiten voor vrouwen
- het werk van het VN-vrouwenverdrag (art. 6) verderzetten.

In 2000 is er een nieuwe aanbeveling (zie hoger).

Europese Commissie

Een aantal documenten refereert naar mensenhandel en seksuele uitbuiting. De EC strijdt tegen de illegale mensenhandel.

Zie: <http://europa.eu.int/comm> (index)

Belangrijke documenten zijn:

- Council of Europe Ministerial Declarations and Resolutions on Strategies for the elimination of violence against women in society: the media and other means (Rome, 1993)
- The Hague Ministerial Declaration on the question of trafficking in women of the Member States of the EU (Den Haag, 1997) (zie verder)
- Verdrag van Amsterdam artikel 29: de strijd tegen mensenhandel is een van de objectieven voor de implementatie van (een gebied van) vrijheid, zekerheid en rechtvaardigheid
- Tampere EU Council conclusions 1999.

Vanuit de Commissie worden ook een aantal acties georganiseerd, o.a.:

- het STOP programma (1996-2000): moedigt praktische samenwerking aan tussen overheden van de lidstaten voor acties tegen mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen, via het financieren van activiteiten waarbij rechters, procureurs, politiedepartementen, immigratiediensten e.d. betrokken zijn.
- Daphne programma: nadruk op preventie van geweld en bescherming van slachtoffers, ook slachtoffers van mensenhandel.
- Documenten inzake de vaststelling van gemeenschappelijke regels ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen teneinde de strijd tegen bepaalde vormen van illegale immigratie te vergemakkelijken en de justitiële samenwerking te bevorderen

Europees Parlement

Belangrijke documenten zijn:

- Resolution on violence against women, 11 June 1986
- Resolution on the exploitation of prostitution and the traffic of human beings, 14 April 1989
- Resolution on trade in women, 16 September 1993
- Resolution on trafficking in human beings, 18 January 1996
- Resolution on the need to establish a European Union-wide campaign for zero tolerance of violence against women, 16 September 1997
- Report on the Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on trafficking in women for the purpose of sexual exploitation, rapporteur Mevr. S.A. Waddington, Commissie Rechten van de Vrouw (A4-0372/97), 27 november 1997

- Resolutie van het Europees Parlement over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement "Over nieuwe maatregelen ter bestrijding van de vrouwenhandel" (COM(1998) 726 - C5-0123/1999 - 1999/2125(COS))
- Verslag over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement "Over nieuwe maatregelen ter bestrijding van de vrouwenhandel" COM(1998) 726 – C5-0123/1999 – 1999/2125(COS)
Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen, Rapporteur: Patsy Sörensen
- Voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende de verblijfstitel met een korte geldigheidsduur die wordt afgegeven aan de slachtoffers van hulp bij illegale immigratie of mensenhandel die met de bevoegde autoriteiten samenwerken/* COM/2002/0071 def. - CNS 2002/0043
- Verslag over het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de verblijfstitel met een korte geldigheidsduur die wordt afgegeven aan de slachtoffers van hulp bij illegale immigratie of mensenhandel die met de bevoegde autoriteiten samenwerken (COM(2002) 71 – C5-0085/2002 – 2002/0043(CNS)), Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken, Rapporteur: Patsy Sörensen
- Voorstel voor een Kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie/* COM/2000/0854 def. - CNS 2001/0025

Het rapport van Waddington legt de nadruk op de bestrijding van vrouwenhandel omwille van de seksuele uitbuiting. Hiervoor is een gecoördineerde Europese strategie nodig die vooral preventie beklemtoont en ook opsporing, succesvolle vervolging van de handelaars, steun aan de slachtoffers en rehabilitatie van de overlevenden.

Rapport Sörensen:

- volgens schattingen van de EU zijn vier miljoen mensen jaarlijks het slachtoffer van mensenhandel. 500.000 komen jaarlijks in West-Europa toe, vooral vanuit centraal en Oost-Europa, gevolgd door Afrika, Latijns-Amerika, de Caraïben en Azië.
- Prostitutie is niet het resultaat van een levenskeuze maar dit fenomeen is nauw gelinkt met de economische, sociale, politieke en culturele mogelijkheden die openstaan voor vrouwen die zich in een bepaalde sociale positie bevinden; prostitutie wordt gedwongen; seksuele uitbuiting is een serieuze misdaad. Daarom is het nodig om meer inspanningen en middelen te leveren om gedwongen prostitutie en mensenhandel tegen te gaan.

Het rapport:

- veroordeelt vrouwen- en kinderhandel als een onduldbare schending van de fundamentele mensenrechten en als een criminele daad
- vraagt om in het EU-Verdrag een wettelijke basis op te nemen om tegen alle vormen van geweld tegen vrouwen met inbegrip vrouwenhandel te strijden
- vraagt een definiëring van mensenhandel en een anti-mensenhandelbeleid
- beklemtoont de rol van NGO's (samenwerking met overheid, netwerking,...). In België beschikken NGO's over een vorderingsrecht en slachtoffers van buitenlandse afkomst krijgen een verblijfsvergunning tot het proces voorbij is.

Ministerraad EU

In april 1997 was er een ministerconferentie over vrouwenhandel met het oog op seksuele uitbuiting. Deze conferentie resulteerde in de "Ministrial Declaration on European Guidelines for Effective Measures to Prevent and Combat Trafficking in Women for the Purpose of Sexual Exploitation". Deze zogenaamde verklaring van Den Haag geeft een reeks aanbevelingen op nationaal en Europees niveau om slachtoffers aan te moedigen en bij te staan om mensenhandel te rapporteren aan de politie om zo de handelaars op te sporen, te

ondervragen en te vervolgen; slachtoffers moeten op een adequate manier beschermd worden, bijstand krijgen en ook een faire juridische behandeling. Vervolgens was er in december 1998 een "Communication to the Council and the European parliament on trafficking in women". Deze mededeling bevestigt dat vrouwenhandel bovenaan de agenda van de EU blijft. De focus ligt op de noodzaak van interlandelijke samenwerking en op een multi-disciplinaire aanpak. Sindsdien zijn er een nog een reeks documenten gepubliceerd, zie: <http://register.consilium.eu.int/utfregister/frames/introshfsNL.htm> (trefwoord: mensenhandel)

Europese Vrouwen Lobby <http://www.womenlobby.org>

Document 'Five-year review of the Beijing Platform for Action. Comments by the EWL on the ECE Agreed conclusions of 21.01.2000':

De EVL pleit voor het stoppen van de mensenhandel, in het bijzonder van vrouwen en meisjes.

De EVL waardeert het feit dat de Europese Instellingen maatregelen genomen hebben om vrouwenhandel te bestrijden en vooral de twee "Communications" hierover. De ministeriële verklaring van Den Haag verschaft een reeks maatregelen voor de lidstaten en de Europese Instellingen. Deze maatregelen en vooral de regelmatige samenwerking met CEDAW en de VN-rapporteur inzake geweld, moeten verder ontwikkeld worden.

De EVL roept de EU op om vrouwenhandel te verklaren als een internationale misdaad waardoor de vervolging van de handelaars zal vergemakkelijkt worden in de huidige en toekomstige landen van de EU. Verdere mechanismen moeten verstrengd worden voor de preventie van handel, zoals de confiscatie van winsten afkomstig van de mensenhandel en de ontmanteling van georganiseerde criminele netwerken.

De EVL roept op voor meer concrete acties in relatie met een wettelijk statuut voor slachtoffers van mensenhandel, zoals wordt voorgesteld in de Communication van de Europese Commissie. De EVL pleit in dit verband ook voor tijdelijke verblijfsvergunningen voor vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel.

23/5/2000 2. Violence against women

6/6/2001 The links between trade and human rights. Migration, trafficking and social development, what is at stake for women? Tekst (Engels)

'Making it a crime to buy women in prostitution and develop strong policies against pimping' Motion adopted at the 2001 General Assembly of the European Women's Lobby (September 2001)

Deze motie steunt het zogenaamde Zweedse model: penalisering van de cliënt. Motion on Prostitution and Trafficking, 1998 General Assembly

2/6/2003 CSW 2003: EWL Statement on Violence against women to the 47th session of the CSW STATEMENT FOR THE 47th SESSION OF THE COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN FROM THE EUROPEAN WOMEN'S LOBBY ON THE THEME OF VIOLENCE AGAINST WOMEN

2/6/2003 CSW 2003: Combatting violence against women CONTRIBUTION TO THE 47TH SESSION OF THE COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN (CSW) (4-15 March 2003) FROM THE EUROPEAN WOMEN'S LOBBY IN RELATION TO: VIOLENCE AGAINST WOMEN (January 2003)

WOMEN RIGHTS ARE HUMAN RIGHTS, EWL's contribution to the Public hearing
HUMAN RIGHTS IN THE EU, 24 April 2003